

dr Izabela Wieczorek

dr Olga Bambrowicz

Podsumowanie projektu

Uczymy języka polskiego na Ukrainie

(Poznań-Dniepr, 01.11.2020-31.10.2021)

realizowanego przez Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

w partnerstwie z Uniwersytetem Alfreda Nobla w Dnieprze

NARODOWA AGENCJA
WYMIANY AKADEMICKIEJ

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego oraz przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej w ramach programu „Promocja języka polskiego”

Poznań, wrzesień 2021

OKOLICZNOŚCI POWSTANIA PROJEKTU

Projekt *Uczymy polskiego na Ukrainie (PJP/PJP/1/000008)* (tytuł roboczy: *Pol-Uk*) powstał w rezultacie zaangażowania zespołu ekspertów pochodzących z dwóch uczelni: Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz Uniwersytetu im. Alfreda Nobla w Dnieprze. Współpraca obu ośrodków oparta została na bogatym doświadczeniu Wnioskodawcy i Partnera w zakresie nauczania języka polskiego jako obcego. Cena okazała się wcześniejsza współpraca obu stron, a także wieloletnie doświadczenie Wnioskodawcy w organizacji i prowadzeniu studiów podyplomowych (dr Izabela Wieczorek), zarządzaniu projektami oraz nauczaniu zdalnym (dr Olga Bambrowicz). Dzięki kontaktom międzyuczelnianym (UAM / UAN) dr Moniki Válkovej Maciejewskiej można było wdrożyć pomysł wsparcia środowiska nauczycieli języka polskiego jako obcego (dalej: jpjo) na Ukrainie.

Koncepcja przygotowania grupy 30 osób mieszkających na Ukrainie do pracy w charakterze ambasadora polskiej kultury zrodziła się w Studium Języka i Kultury Polskiej dla Cudzoziemców wśród kadry pracowniczej realizującej na co dzień kursy dla nauczycieli języka polskiego jako obcego. Podczas tworzenia i realizacji projektu Wykonawca i Partner regularnie spotykali się na platformie Zoom w celu omówienia szczegółów projektowych takich jak: koordynacja działań, potrzeby strony ukraińskiej (analiza SWOT). Ustalono wspólne priorytety, podzielono zadania między Partnerów i wyznaczono harmonogram wydarzeń projektowych.

ETAPY REKRUTACJI KANDYDATÓW I PROMOCJA

Realizację projektu *Pol-Uk* rozpoczęto, zgodnie z harmonogramem, od przygotowania oferty promocyjnej. W ramach kompleksowych działań rozesłano materiały informacyjne do organizacji polonijnych, stowarzyszeń, placówek dyplomatycznych oraz innych podmiotów związanych z nauczaniem języka polskiego oraz promocją historii i kultury Polski. Na początek opracowano dokumenty rekrutacyjne (formularze, regulaminy, umowy szkoleniowe), a także ogólne zasady uczestnictwa w projekcie. Podmiotem odpowiedzialnym za rekrutację uczestników był Partner, jednak jego działania wspierał i koordynował Wnioskodawca. Osoby zainteresowane udziałem w projekcie wypełniły i przesyłały udostępniony na stronie www projektu oraz na stronach Partnera formularz zgłoszeniowy (w wersji online). W rekrutacji wzięło udział prawie 70 osób, co oznacza, że chętnych było ponad dwa razy więcej niż wynosiła liczba dostępnych miejsc. Taki wynik rekrutacji utwierdził autorów projektu w przekonaniu, że przyjęty kierunek działania był słuszny.

Komisja Rekrutacyjna złożona z przedstawicieli UAM oraz UAN na podstawie przyjętych wcześniej kryteriów dokonała oceny kandydatur. Na podstawie wypełnionych formularzy utworzono listę rankingową uczestników oraz listę rezerwową. Rekrutacja zakończyła się przyjęciem do projektu 35 osób z Dniepru, Charkowa, Iwano-Frankowska, Kijowa, Lwowa, Winnicy i Żytomierza. Wśród osób zakwalifikowanych znalazło się 29 kobiet i 6 mężczyzn (6 uczestników to studenci na kierunkach humanistycznych, 9 – nauczyciele akademicki i działacze polonijni, 20 nauczało języka polskiego w szkołach ukraińskich). Z kandydatami podpisano umowy na uczestnictwo w projekcie, co przyczyniło się do trwałego związania uczestników z przedsięwzięciem. Promocja odbywała się w UAM, UAN, NAWA, a także w ośrodkach i fundacjach polsko-ukraińskich oraz na stronach internetowych i portalach społecznościowych (Facebook, Instagram, itp.).

Uczestnikami projektu mogły być wyłącznie osoby: a) zamieszkałe na terenie Ukrainy, b) w wieku powyżej 20 lat, c) władające językiem polskim na poziomie co najmniej B1, d) posiadające możliwości techniczne do tego, by uczestniczyć w nauczaniu zdalnym (dostęp do stabilnego łącza internetowego, komputer lub inne urządzenie), e) deklarujące dyspozycyjność w godzinach planowanych zajęć (wieczorami i/lub w weekendy), f) mające zamiar zaangażować się w nowoczesne nauczanie języka polskiego z elementami kultury i historii.

GŁÓWNE DZIAŁANIA PROJEKTOWE

Współpraca między Partnerami przebiegała harmonijnie. Zakupy sprzętu dokonywano sukcesywnie w oparciu o rozeznanie rynku i z uwzględnieniem najważniejszych potrzeb Wnioskodawcy i Partnera. Problematyczne okazały się ograniczenia w transporcie międzynarodowym (spowodowane rozprzestrzenieniem się COVID-19), dlatego partnerzy zdecydowali się na wprowadzenie zmian w projekcie (np. zrezygnowano z organizacji wyjazdu diagnostycznego na Ukrainę). Ze względu na nieprzewidziane trudności w przekazywaniu płatności między ośrodkami wszystkie zaplanowane w projekcie wydatki przeniesiono na Wnioskodawcę.

Głównym działaniem projektowym było szkolenie beneficjentów programu poprowadzone przez zespół ekspertów dwóch uczelni: UAM oraz UAN. Zarówno uczestnicy, jak i wykładowcy, wykazywali się ogromnym zaangażowaniem (frekwencja kursantów wyniosła niemal 100 procent). Zajęcia w formie warsztatów i seminariów odbywały się w atmosferze życzliwości i sympatii, co miało swoje żywe odzwierciedlenie w korespondencji z uczestnikami i jest widoczne także na załączonych zdjęciach. Przy każdej okazji dawano wyraz swojemu zadowoleniu i przekazywano dowody wdzięczności za umożliwienie udziału w programie

NAWY. Po zakończeniu szkolenia beneficjenci oraz Wykładowcy UAN otrzymali certyfikaty poświadczające udział w Projekcie.

W ramach szkolenia beneficjenci, pod opieką eksperta z UAM, stworzyli bank ćwiczeń i materiałów przeznaczonych do nauczania jppo na Ukrainie. Baza ta została udostępniona nieodpłatnie na stronie www projektu oraz na stronach jednostek uczelnianych.

Kolejny efekt działań projektowych stanowi realizacja gry edukacyjnej poświęconej wybranym zagadnieniom regionu wielkopolskiego i jego historii. Środki finansowe pierwotnie przewidziane na wyjazd diagnostyczny na Ukrainę, z powodu lockdownu, zostały przeznaczone (za zgodą NAWY) na produkcję tego innowacyjnego rozwiązania dydaktycznego. Przedsięwzięcie okazało się bardzo udane, wyzwoliło w twórcach nowe pokłady kreatywności i spowodowało, że gra stała się jednym z najciekawszych działań w projekcie. Posłuży ona w przyszłości nie tylko jako dodatkowy materiał do nauczania języka polskiego na Ukrainie, ale przede wszystkim jako alternatywna ilustracja lekcji historycznych i kulturowych na przykładzie regionu wielkopolskiego. Mamy nadzieję, że gra, ze względu na walory wizualne, atrakcyjną szatę graficzną, rozwiązania metodyczne, elementy grywalizacji i ciekawe treści, spodoba się nie tylko osobom uczącym się, ale też nauczycielom w szkołach ukraińskich. Z informacji otrzymanych od lektorów z terenu wielkopolski wynika, że rozwiązanie to będzie również chętnie wykorzystywane w Polsce, co należy uznać za wartość dodaną projektu.

ROLA PARTNERA W PROJEKCIE

Uniwersytet im. Alfreda Nobla w Dnieprze został wybrany na Partnera ze względu na wysoką pozycję w rankingu uczelni na Ukrainie oraz liczne działania w obszarze promocji języka polskiego i kultury polskiej. Uczelnia została założona w 1993 roku i jest jedną z najlepszych na Ukrainie. Obecnie na UAN studiuje około 4 tys. studentów, w tym obcokrajowcy z 52 krajów. Uniwersytet oferuje studia zarówno pierwszego, jak i drugiego stopnia na kierunkach ekonomicznych, humanistycznych i prawniczych oraz studia doktoranckie, a także kształcenie w ramach programu MBA. UAN posiada akredytacje międzynarodowe, współpracuje z partnerskimi uczelniami i organizacjami, realizuje projekty europejskie w ramach umów bilateralnych oraz programów wymiany studenckiej.

Nauczanie JPJO na Uniwersytecie im. Alfreda Nobla

Historia nauczania języka polskiego jako obcego liczy na Uniwersytecie Alfreda Nobla już kilkanaście lat, zaczęła się ok. roku 2006, a od 2014 możliwość uczenia się języka polskiego jako obcego jest dostępna dla studentów filologii obcych. Studenci uczą się języka polskiego przez 3 lata, zwieńczeniem ich wysiłków jest egzamin państwowy z języka polskiego na poziomie B1/B2. Zainteresowanie polszczyzną wśród studentów ukraińskich cały czas

rośnie. Największy wpływ na decyzję uczących się mają programy międzynarodowej wymiany akademickiej (Erasmus+, umowy bilateralne między uczelniami partnerskimi), programy podwójnych dyplomów w partnerstwie z polskimi uczelniami, praktyki zawodowe oraz staże. Część osób wyjeżdża do Polski na studia magisterskie, żeby kontynuować naukę. Oprócz tego absolwenci Uniwersytetu im. Alfreda Nobla pracują w Polsce i realizują swoje plany dotyczące rozwoju kariery zawodowej. Ośrodek nie prowadzi własnych badań na temat nauczania jpjo w regionie.

Działalność naukowa oraz badania realizuje się na kierunkach filologicznych, gdzie prowadzone są analizy innowacyjnych procesów z zakresu terminologii, leksykologii i frazeologii, słowotwórstwa i składni funkcjonalnej współczesnych języków słowiańskich, a także badane są problemy leksykologii kontrastywnej i frazeologii, współczesnej lingwistyki, lingwokultury oraz etnolingwistyki. Corokatedry uczelni wyższych organizują konferencje naukowe, w których biorą udział naukowcy i studenci, a także wydawane są monografie. Najważniejsze periodyki to: „Nauki filologiczne”, „Językoznawstwo”, „Problemy językoznawstwa ogólnego i słowiańskiego”, „Literatura w kontekście kultury”. Spośród licznych konferencji warto wymienić: „Młodzież Ukrainy w kontekście komunikacji międzykulturowej” oraz „Innowacje leksykalne i gramatyczne we współczesnych językach słowiańskich”.

Język polski jest obecnie coraz chętniej wybieranym językiem obcym na uczelniach wyższych w Dnieprze oraz obwodzie dnepropetrowskim, zwłaszcza na takich kierunkach jak: filologia ukraińska, angielska, niemiecka, francuska, chińska czy filologia rosyjska. Tam właśnie nauczanie jpjo cieszy się rosnącą popularnością. Polski jest wybierany jako drugi albo trzeci język obcy w ramach specjalizacji nauczycielskiej lub tłumaczeniowej. Kadra, która prowadzi zajęcia to absolwenci filologii polskiej (specjalizacja nauczycielska, kierunek język polski i literatura) na ogół zatrudnieni w katedrach języków obcych. W prowadzeniu kursów z języka polskiego biorą też udział lektorzy z zagranicy, kierowani w różnych latach przez MNiSW: dr Regina Wojtoń (Uniwersytet Śląski w Katowicach), dr Monika Maciejewska (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu), mgr Daniel Rutkowski oraz mgr Marta Rutkowska (Uniwersytet Łódzki). Obecnie lektorat prowadzi jedna wykładowczyni, mgr Anna Bondarowych. Liczba grup lektoratowych wynosi 5, liczba studentów – 60. W *Ukraińsko-Polskim Centrum Wspierania Rozwoju Zarządzania, Przedsiębiorczości i Inwestycji języka polskiego* uczy się 35 słuchaczy. Liczba słuchaczy zmniejszyła się szczególnie podczas pandemii COVID-19.

Z analizy przedmiotu wynika, że zainteresowanie językiem polskim, zwłaszcza specjalistycznym, wzrasta, a znajomość języka polskiego staje się gwarancją sukcesu w zawodzie. W regionie rośnie zapotrzebowanie na kursy jpjo, jednak nauczanie języka polskiego zamiera: brakuje wykwalifikowanej kadry przygotowanej do pracy z osobami z Ukrainy. Punkty nauczania jpjo pojawiają się i znikają. Od 2001 roku na Uniwersytecie im. Alfreda Nobla działa Charytatywna Fundacja Ukraińsko-Polskie Centrum Wspierania

Rozwoju Zarządzania, Przedsiębiorczości i Inwestycji, założona przez cztery organizacje polskie i ukraińskie w celu rozwoju i rozszerzenia współpracy ukraińsko-polskiej w sferze oświaty, kultury, nauki i biznesu. Centrum współpracuje z wieloma organizacjami, fundacjami i ośrodkami polskimi na terenie obwodu dnepropetrowskiego, Ukrainy i Polski. W ramach swojej działalności organizuje konferencje, fora, spotkania oraz seminaria edukacyjne i przedsiębiorcze. Centrum prowadzi też staże i praktyki dla studentów oraz współpracuje z wolontariuszami. Bierze udział w realizacji wspólnych projektów ukraińsko-polskich, m.in. z Fundacją Krakowskiego Uniwersytetu Ekonomicznego, Polsko-Ukraińską Fundacją Integracji Europejskiej, Akademią Krakowską.

W ramach Fundacji od 2006 roku działa Klub Języka Polskiego i Kultury Polskiej. Uczestnikami spotkań są studenci różnych uczelni obwodu dnepropetrowskiego, uczniowie szkół średnich, którzy planują studiować w Polsce oraz studenci uczelni wyższych, pragnący w przyszłości wziąć udział w programach wymiany uczelnianej. Przedstawiciele wszystkich tych grup uczą się języka polskiego, zapoznają się z historią, kulturą i tradycjami Polski oraz uczestniczą w spotkaniach i wyjazdach edukacyjnych. Uczestnikami Klubu są też osoby dorosłe, które planują odbyć staże zawodowe bądź planują wyjazd do Polski w celu podjęcia pracy zarobkowej. Osoby te mają często przodków i krewnych narodowości polskiej, lecz z powodu wydarzeń historycznych obecnie mieszkają poza granicami Polski. W Centrum działają grupy lektoratowe na poziomie: A1, A2, B1, B2. Zajęcia odbywają się dwa razy w tygodniu (6 godzin/tydzień) w okresie od września do czerwca. Po koniec każdego modułu uczący się składają egzaminy i otrzymują certyfikaty Centrum. Chętni przystępują do Egzaminów Certyfikatowych Państwowej Komisji Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego¹.

Potrzeby wykładowców UAN

Współpraca z Partnerem umownie dzieliła się na dwie fazy: przygotowanie projektu oraz jego realizacja. Podczas obydwu z nich ustalono następujące potrzeby osób uczących języka polskiego na Ukrainie:

- potrzeba stałej wymiany doświadczeń ze stroną polską, dzielenie się dobrymi praktykami i poszukiwanie nowych rozwiązań uwzględniających szybko zmieniający się świat nauki;
- potrzeba pogłębienia wiedzy z zakresu zagadnień dotyczących współczesnej polszczyzny, z uwzględnieniem oczywistego faktu, że język jest narzędziem, które stale się rozwija i odczuwa wpływ procesów globalizacji oraz internacjonalizacji;

¹ Przytoczone informacje pozyskano od a) pracowników-nauczycieli akademickich Uniwersytetu imienia Alfreda Nobla; b) polskich i ukraińskich organizacji, fundacji i ośrodków działających na terenie obwodu Dniepropietrowskiego.

- potrzeba wymiany doświadczeń w mikroskali, w obrębie zespołu lektorów;
- potrzeba współpracy ze specjalistami w dziedzinie glottodydaktyki;
- potrzeba zdobywania wiedzy oraz podnoszenia umiejętności w nauczaniu języka polskiego jako obcego;
- potrzeba wzbogacania programu kształcenia o zagadnienia dotyczące polskiej historii i kultury;
- potrzeba wdrażania nowych metod pracy (indywidualnej, grupowej) oraz organizacji pracy w małych i dużych grupach;
- potrzeba zdobycia przez uczniów umiejętności dotyczących pisania, mówienia, rozumienia tekstów pisanych i słuchania (w ramach przygotowania do egzaminu certyfikатовego z języka polskiego jako obcego);
- potrzeba prowadzenia zajęć na odległość z wykorzystaniem nowych technologii.

Powyższa diagnoza pozwoliła na precyzyjne określenie cech grupy docelowej, a następnie wybranie w drodze rekrutacji najlepszych kandydatów.

PERPEKTYWY NAUCZANIA JĘZYKA POLSKIEGO W REJONIE DNEPRU

Charakterystyka sytuacji:

- liczba osób polskiego pochodzenia w obwodzie wynosi 3,3 tysiące (dane statystyczne za 2019 r.)
- w 2018 roku wydano 15294 Kart Polaka (Karta Polaka - dokument przyznany osobie nieposiadającej obywatelstwa polskiego albo zezwolenia na osiedlenie się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz deklarującej przynależność do narodu polskiego i spełniającej określone ustawą warunki)
- Polska jest jednym z najważniejszych partnerów politycznych, gospodarczych i handlowych Ukrainy, w tym regionu dnipropropetrowskiego, głównie w branży budowniczej, spożywczej, rolniczej oraz IT
- szybki rozwój kontaktów przyspieszył procesy migracyjne oraz przepływ studentów; wzrost popularności języka polskiego na Ukrainie powoduje zapotrzebowanie na nauczanie prywatne
- zapotrzebowanie na promocję języka, historii i kultury polskiej w regionie rośnie
- osoby uczące się języka polskiego mają często polskie pochodzenie; na terenach obwodu dnipropropetrowskiego mieszka spora grupa ludzi, którzy mają przodków i krewnych narodowości polskiej, lecz z powodu wydarzeń historycznych obecnie mieszkają poza granicami Polski

- działalność polskich ośrodków w regionie pomaga poznać kulturę, język polski oraz budować poczucie tożsamości, ale w obliczu rosnącego zapotrzebowania nie jest wystarczająca
- rośnie zainteresowanie studiami w Polsce oraz pracą; polski rynek pracy jest otwarty na Ukraińców, gwarancją sukcesu jest znajomość języka polskiego na poziomie B1+, co oznacza zapotrzebowanie na kursy dla dorosłych
- studenci różnych kierunków (zarządzanie, finanse, psychologia, iberystyka, prawo) uczą się chętnie języka polskiego, gdyż planują pobyt stypendialny w Polsce
- wzrost liczby kursów jpjo w regionie nie jest możliwy z powodu braków kadrowych
- w regionie nie ma ośrodka kształcącego lektorów jpjo
- polscy nauczyciele i lektorzy pracujący w Dnieprze i w obwodzie donieckim po roku 2014 musieli wrócić do Polski ze względu na swoje bezpieczeństwo².

Tradycja nauczania języka polskiego w okolicy Dniepru sięga lat 80. XX wieku. Nauka rozpoczęła się na wydziale filologicznym Dnieprowskiego Państwowego Uniwersytetu im. O. Gonchara, gdzie został założony Ośrodek Polaków „Ognisko”. W ramach jego działalności osoby pochodzenia polskiego uczyły się języka polskiego oraz poznawały historię i kulturę Polski. W 2001 roku została otwarta Fundacja Ukraińsko-Polskie Centrum Wspierania Rozwoju Zarządzania, Przedsiębiorczości i Inwestycji. Inauguracji działalności dokonali prezydenci Ukrainy i Polski. Jednym z zadań Fundacji stała nauka języka polskiego i kultury polskiej dla młodzieży i dorosłych w regionie, co miało być bezpośrednim wsparciem współpracy między Ukrainą a Polską. Obecnie szacuje się, że w regionie języka polskiego uczy się około 1000 osób³.

Diagnoza dotycząca warunków pracy nauczycieli jpjo w rejonie Dniepru

Tworzenie projektu Pol-Uk zostało poprzedzone analizą sytuacji na Ukrainie z zastosowaniem zróżnicowanych metod pracy (np. dyskusji, wywiadu, ankiety i analizy źródeł). Wyniki badań są następujące:

A. Bariery w nauczaniu jpjo na Ukrainie

- brak środków finansowych na samokształcenie lektorów
- niski poziom zarobków na Ukrainie powodujący ograniczenie możliwości rozwoju zawodowego

² źródło: raporty, badania własne Partnera, dane ORPEG z lat 2017-2020

³ Więcej na ten temat w publikacji I. Wieczorek, O. Bambrowicz: *Uwarunkowania towarzyszące nauczaniu języka polskiego i pracy lektorów na Wschodzie. Raport dotyczący problemów związanych z pracą lektorów na Ukrainie (ze szczególnym uwzględnieniem Dniepro)*, która jest komplementarna wobec niniejszych ustaleń.

- obawa przed uczeniem i uczeniem się online związana z nieuzasadnionym lękiem, że dostępne narzędzia nie sprawdzą się lub nie zostaną opanowane w stopniu umożliwiającym sprawne ich wykorzystanie
- brak stałego kontaktu glottodydaktykami z Polski
- brak wsparcia metodycznego
- wypalenie zawodowe i frustracja
- brak kwalifikacji nauczycielskich i/lub wykształcenia polonistycznego u osób prowadzących nauczanie języka polskiego
- brak umiejętności organizacji nauki

B. Potrzeby nauczycieli na Ukrainie

- wsparcie w podnoszeniu kompetencji i kwalifikacji zawodowych z zakresu nauczania języka polskiego w oparciu o historię oraz kulturę
- dostęp do najnowszych publikacji metodycznych i podręczników oraz innych materiałów do nauczania języka polskiego
- przygotowanie do nauczania języka polskiego z wykorzystaniem nowych narzędzi i technologii
- kursy i szkolenia uwzględniające specyfikę pracy na Ukrainie.

PRZEBIEG PROJEKTU

Projekt *Uczymy polskiego na Ukrainie* miał charakter innowacyjny, do tej pory bowiem kształcenie nauczycieli jppo odbywało się zwykle podczas stacjonarnych studiów podyplomowych, natomiast kurs przewidziany w projekcie został poprzedzony wnikliwą analizą potrzeb i skonstruowany z myślą o konkretnej grupie docelowej, a mianowicie o osobach pracujących w charakterze lektorów, nauczycieli i ambasadorów polskiej kultury na Ukrainie. Uczestnicy działań projektowych nie tylko uczyli się, w jaki sposób propagować język i kulturę, ale także zostali przeszkoleni w zakresie stosowania nowych narzędzi i technologii w taki sposób, aby w przyszłości mogli samodzielnie i skutecznie pracować online.

Działania projektowe koordynowane były w Studium Języka i Kultury Polskiej dla Cudzoziemców, w oparciu o wspomnianą wyżej, kompleksową diagnozę potrzeb grupy docelowej, na którą, złożyło się ponad 30 osób mieszkających na Ukrainie, zaangażowanych w nauczanie języka polskiego jako obcego. Celem projektu było przede wszystkim przygotowanie uczestników do pracy w charakterze mediatora i ambasadora polskiej kultury. Cel ten został osiągnięty poprzez szkolenie z zakresu metod nauczania języka i kultury polskiej. Ponadto stworzono wspólny bank nowoczesnych pomocy metodycznych,

który został udostępniony online. Przygotowano również interaktywny kurs e-learningowy w formie gry o Poznaniu i regionie wielkopolskim. Tak zaplanowane działania pomogły osiągnąć cel główny, którym jest promocja języka, kultury i historii Polski na Ukrainie.

Grupa docelowa została przygotowana do rozwiązywania problemów o charakterze lokalnym (w tym celu poznała zasady nauczania języka polskiego wśród osób ukraińskojęzycznych oraz została wprowadzona w krąg zagadnień związanych z interkomprehensją). Uczestnicy zostali także poddani intensywnemu treningowi w zakresie obecności śladów polskiej kultury i historii w okolicach Dniepru.

Rozpoczęcie projektu zbiegło się z drugą falą epidemii COVID-19, co miało poważny wpływ na kształt organizacji działań projektowych. W związku z decyzją o zamknięciu granicy między Polską a Ukrainą nie udało się zrealizować wyjazdu ekspertów do Dniepru w celu przeprowadzenia stacjonarnego szkolenia, które miało zapoczątkować integrację środowisk. Integracja natomiast świetnie przebiegła online, przy okazji pozostałych działań projektowych; jej zwieńczeniem jest umowa partnerska między dwoma ośrodkami podpisana również zdalnie.

Środki przewidziane na wyjazdy do Dniepru zostały przesunięte na przygotowanie interaktywnej gry online. Z perspektywy czasu Wnioskodawca uważa, że była to bardzo dobra zmiana – gra spotkała się z bardzo ciepłym odbiorem uczestników projektu. Koncepcja ta została przedstawiona m.in. podczas Kongresu Polonistów we Wrocławiu, na konferencji glottodydatycznej organizowanej przez Ambasadę RP w Pekinie: w wystąpieniach prof. Małgorzaty Zduniak-Wiktorowicz oraz dr Olgi Bambrowicz, a także podczas Poznańskiego Festiwalu Nauki i Sztuki w wystąpieniu dr Izabeli Wieczorek i dr Olgi Bambrowicz. Gra bez wątpienia będzie wykorzystywana do promocji projektu, oferty NAWA oraz Wnioskodawcy także po zakończeniu projektu.

Choć Wnioskodawca do końca miał nadzieję, że Partnerowi uda się zorganizować Dni Kultury Polskiej w Dnieprze (początkowo zaplanowane na wiosnę 2021 roku), finalnie okazało się to niemożliwe. Jedynym dogodnym momentem, w którym obostrzenia pozwalałyby na przeprowadzenie tej inicjatywy, był niestety okres wakacji letnich. Jesienią 2021 stało się jasne, że części środków przeznaczonych na to wydarzenie nie uda się już niestety przeznaczyć na inne cele. Wnioskodawca traktuje to jako lekcję na przyszłość.

W ramach projektu *Uczymy polskiego na Ukrainie* przeprowadzono w formie warsztatów i wykładów 140 godzin szkolenia z zakresu metod nauczania języka i kultury. Działania dydaktyczne realizowano zdalnie (z wykorzystaniem najnowszych metod nauczania na odległość oraz z uwzględnieniem różnych doświadczeń edukacyjnych odbiorców), w oparciu o innowacyjny, autorski program nauczania.

Zajęcia prowadzone zdalnie (100 h) na Uniwersytecie Adama Mickiewicza poświęcone były takim zagadnieniom jak:

- Glottodydaktyka polonistyczna (wybrane zagadnienia)
- Komunikacja międzykulturowa
- Gdzie zaczyna się „nasz Wschód”, czyli alternatywna historia Polski
- Psychologiczne i pedagogiczne podstawy uczenia się i nauczania języka polskiego
- Nauczanie dzieci i młodzieży
- Gramatyka opisowa języka polskiego
- Fonetyka języka polskiego na tle porównawczym Gramatyka funkcjonalna języka polskiego Nauczanie i rozwijanie sprawności językowych
- Nowe technologie
- Planowanie lekcji (tworzenie konspektów zajęć, konstruowanie programu nauczania)
- Podręczniki i pomoce dydaktyczne
- Metody testowania i sprawdzania umiejętności
-

Wykłady zorganizowane na Uniwersytecie Alfreda Nobla dotyczyły zarówno warsztatu nauczyciela języka polskiego, jak i problemów historycznych, np. polskich śladów w Dnieprze.

Zagadnienia dotyczące nowych technologii podejmowane były zarówno na uniwersytecie poznańskim, jak i w Dnieprze i należały do nich następujące kwestie:

- wideokonferencje (np. Skype, MyOwnConference, BigBlueButton, Zoom, MS Teams)
- platformy (np. Facebook, Edmodo, Moodle Cloud, Schoology, Google Classroom)
- tablice interaktywne i testy online
- smartfony, komunikatory, media społecznościowe, kanały YouTube
- darmowe strony ze zdjęciami
- gry i quizy językowe, animacje, filmy

Beneficjenci otrzymali na zakończenie kursu darmowy roczny dostęp do platformy e-polish.

Zakupy i ich znaczenie dla projektu

Dzięki dofinansowaniu NAWA obie strony pozyskały sprzęt do komunikacji zdalnej, który jest wykorzystywany także po zakończeniu działań projektowych (również w celu kontynuacji współpracy pomiędzy Partnerami). Bez wątplenia po zakończeniu projektu obie strony są sprzętowo, metodycznie i technologicznie doskonale przygotowane do kontynuowania i rozszerzania działań online.

REZULTATY PROJEKTU

- przeprowadzenie kampanii informacyjnej, upowszechnienie projektu na forach uniwersyteckich;
- zamieszczenie strony internetowej projektu na serwerach UAM i partnera;
- przygotowanie uczestników do planowania zajęć z użyciem elementów e-learningu;
- zapoznanie z aktywnymi metodami wsparcia przyszłej kadry nauczycielskiej na wszystkich etapach edukacyjnych;
- udoskonalenie warsztatu nauczania języka polskiego jako obcego;
- wypracowanie nowych rozwiązań w sytuacji, kiedy tradycyjne metody nauczania zawodzą;
- wykorzystanie nowych mediów w celu tworzenia pomocy dydaktycznych;
- podniesienie poziomu znajomości języka i kultury polskiej wśród przyszłych nauczycieli, lektorów i ambasadorów kultury;
- zaktywizowanie przyszłej kadry do pracy z młodzieżą ukraińską;
- wzrost pozytywnego nastawienia uczestników do nauczania zdalnego;
- stworzenie banku autorskich materiałów do nauczania JPJO przez uczestników projektu i udostępnienie online;
- wystawienie certyfikatów potwierdzających udział uczestników i kadry ukraińskiej w działaniach projektowych;
- przygotowanie interaktywnej gry edukacyjnej pt. „Poznaj polski w Poznaniu”, czyli e-learningowego kursu języka i kultury dla obcokrajowców dla przyszłych nauczycieli języka i kultury polskiej (zamiast wyjazdu diagnostycznego do Dniepru);
- raport zawierający wyniki ankiet, wywiadów, podsumowanie dobrych praktyk;
- publikacja podsumowująca działania projektowe.

Działania zrealizowane we współpracy z Partnerem

Na etapie rekrutacji Partner intensywnie brał udział w działaniach promocyjnych, dzięki czemu udało się dotrzeć z ofertą do środowisk na Ukrainie i zrekrutować liczbę kandydatów znacznie przekraczającą liczbę dostępnych miejsc. Ponadto zadaniem Partnera była współpraca przy opiniowaniu kandydatur i wyłaniania osób zakwalifikowanych do projektu. Zadaniem powierzonym Partnerowi była również pomoc w tworzeniu szczegółowego programu zajęć i utrzymywanie kontaktu z prowadzącymi z ramienia UAM, w tym również udział w zebraniach i spotkaniach roboczych. Partner przeprowadził blok zajęć komplementarnych wobec kursów leżących po stronie UAM. Beneficjenci dzięki zaangażowaniu Partnera zostali przygotowani do pracy w charakterze ambasadorów polskiej kultury, co, jak wynika z informacji zwrotnych, przełożyło się na jakość prowadzonych przez nich zajęć. Dzięki działaniom UAN uczestnicy projektu zostali przeszkoleni w zakresie uwarunkowań towarzyszących nauczaniu języka polskiego jako obcego w środowisku ukraińskojęzycznym. Przeprowadzono blok zajęć na temat śladów polskich w Dnieprze i na Ukrainie. Zadaniem przypisanymi początkowo do Partnera był zakup wyposażenie do biblioteczki lektora w Dnieprze. Ostatecznie, w wyniku wspomnianych zmian, zadanie zostało to przypisane Wnioskodawcy. Partner przygotował wykaz zapotrzebowania, w oparciu o który zakupiono i wysłano do Dniepru 55 pozycji książkowych.

WYZWANIA PROJEKTOWE

Wyzwania, z którymi przyszło się zmierzyć organizatorom, związane były głównie z procesem rekrutacji, a w szczególności dotyczyły strategii przyjmowania kandydatów. Wybranie jednorodnej grupy spośród: studentów, nauczycieli i działaczy polonijnych władających językiem polskim na podobnym okazało się procesem skomplikowanym i wieloetapowym. Także przygotowanie materiałów dla tak zróżnicowanej grupy beneficjentów zabrało sporo czasu. Ponadto ze względu na zamknięcie granic, niemożliwy okazał się wyjazd diagnostyczny na Ukrainę. Trudna do zorganizowania była też wysyłka sprzętu za granicę (ograniczeniem okazały się m.in. wysokie opłaty celne).

ZARZĄDZANIE RYZYKIEM W PROJEKCIE

Na etapie programowania działań projektowych Wnioskodawca dokonał oceny ryzyka związanego z realizacją. Dzięki sprawnemu zarządzaniu udało się uniknąć wielu pułapek. Wbrew obawom, nie było problemu z rekrutacją grupy docelowej. Zgodnie w wnioskiem projektowym na etapie realizacji podjęto działania o charakterze osłonowym, prowadzące do zmniejszenia zagrożenia wystąpienia ryzyka. Były to: a) odpowiednia reklama kursu,

b) zgromadzenie większej liczby kandydatów, c) tworzenie listy rezerwowej, d) przystąpienie do promocji kursu z odpowiednim wyprzedzeniem. Wnioskodawca obawiał się rezygnacji uczestników w trakcie kursu. Zaproponowany mechanizm przeciwdziałania okazał się jednak skuteczny: dzięki intensywnym działaniom promocyjnym do projektu zgłosiło się wielu chętnych. Ponadto kiedy po rozpoczęciu działań projektowych dwóch uczestników zrezygnowało z udziału w projekcie, ich miejsce zajęły osoby z listy rezerwowej. Warto nadmienić, że dzięki elastyczności kadry oraz sprawnemu zarządzaniu projektem finalnie udało się zakwalifikować więcej uczestników niż pierwotnie zakładano. Tym samym wskaźnik liczby osób korzystających ze wsparcia jest w rzeczywistości wyższy od zaproponowanego we wniosku projektowym.

Ryzyko związane z nagłą zmianą kursu walut nie wpłynęło na zachwianie równowagi w przewidzianym budżecie (jak wspomniano, zadania Partnera ostatecznie były rozliczane przez Wnioskodawcę, a więc w złotych).

Rozprzestrzenienie się COVID-19 spowodowało natomiast poważne konsekwencje. Zgodnie z planem zarządzania ryzykiem zawartym we wniosku projektowym Wnioskodawca i Partner od początku intensyfikowali działania na rzecz zabezpieczenia prawidłowej realizacji działań, dzięki czemu np. rekrutacja zakończyła się ogromnym sukcesem. Również większość zajęć przebiegła płynnie. Niestety, ograniczenia w komunikacji lotniczej i kolejowej, lockdowny oraz problemy związane z kolejnymi falami pandemii sprawiły, że nie doszły do skutku następujące wydarzenia: a) wyjazd diagnostyczny połączony z wykładami gościnnymi (13 h) w Dnieprze, b) organizacja „Dni Poznania w Dnieprze”, czyli impreza plenerowa zamykająca projekt. Zgodnie z założeniami projektu, Wnioskodawca dokonał zmian w harmonogramie, wydłużył okres realizacji projektu i zaplanował przełożenie wizyt studyjnych na jesień 2021. W związku z nadejściem IV fali pandemii okazało się jednak, że wskazane powyżej działania nie dojdą do skutku. W tych okolicznościach większość założonych środków przeznaczono na stworzenie gry edukacyjnej pt. „Poznaj polski w Poznaniu” (e-learningowy kurs języka i kultury dla obcokrajowców) dla przyszłych nauczycieli języka i kultury polskiej na Ukrainie.

ODDZIAŁYWANIE

Zakładano, że niemal wszyscy uczestnicy projektu ukończą kurs i tym samym podniosą lub zdobędą kompetencje pozwalające na promowanie języka, kultury i historii w środowisku lokalnym. I tak się też stało – zaświadczenie o ukończonym kursie otrzymało 33 uczestników. Oddziaływanie projektu zostało zakrojone szeroko: przyszli specjaliści – lektorzy, nauczyciele i ambasadorzy kultury zainteresowani pogłębianiem wiedzy o historii i języku polskim, zostali w sposób metodyczny przygotowywani do pracy. Liczymy więc, że dzięki temu będą mieli długofalowy wpływ na wzrost popularności języka polskiego na Ukrainie. Dzięki dofinansowaniu NAWA, Wnioskodawca przy wsparciu Partnera otrzymał możliwość

zaprojektowania i przeprowadzenia kompleksowego projektu edukacyjnego, w oparciu o autorski i innowacyjnych program, który z powodzeniem może być wykorzystany również w przyszłości. Nie bez znaczenia pozostaje fakt nawiązania współpracy z Uniwersytetem im. Alfreda Nobla w Dnieprze. Współpraca ta na etapie realizacji projektu układała się na tyle harmonijnie, że strony postanowiły podpisać formalne porozumienie o dalszej współpracy, co jednocześnie uznać trzeba za wartość dodaną projektu.

Korzyścią dla wszystkich stron było stworzenie bazy interaktywnych materiałów dostosowanych do regionalnych realiów uczenia.

Wnioskodawca od początku realizacji projektu przywiązywał dużą wagę do monitoringu i ewaluacji. Podczas prowadzonych zajęć regularnie prowadzony był monitoring obecności uczestników. Wnioskodawca gromadził listy obecności, zrzuty ekranów oraz zapisy z platformy MS Teams, która była środowiskiem pracy. Po zakończeniu projektu z satysfakcją stwierdzono, że żadna z osób kończących projekt nie miała frekwencji na poziomie niższym niż 80%, a wielu uczestników może pochwalić się stuprocentową obecnością na zajęciach, co interpretowane jest jako dowód na wysoki poziom tych ostatnich. Postępy uczestników projektu monitorowały na bieżąco osoby prowadzące zajęcia. Narzędziami pomocniczymi były testy, zadania domowe, prace pisemne, rozmowy i konsultacje. Kadra kursu spotykała się regularnie w celu omówienia postępów, problemów oraz spraw bieżących. Na zakończenie bloku zajęć uczestnicy, pracując metodą projektu, przygotowywali wystąpienia w formie prezentacji (na temat śladów polskich w ich regionach Ukrainy, w odniesieniu do aktualnej sytuacji nauczania języka polskiego tamże) - zadania te podlegały ocenie komisji, która brała pod uwagę zawartość merytoryczną oraz poprawność językową.

EWALUACJA DZIAŁAŃ

W celu przeprowadzenia ewaluacji działań projektowych przeprowadzono ankietyzację przed projektem i po projekcie. Ze względu na charakter projektu (działania prowadzone były online) Wnioskodawca w porozumieniu z partnerem wykorzystał model Kirkpatricka, umożliwiającą ocenę efektywności szkolenia na 4 poziomach:

- Poziom 1: Rezultaty: W jakim stopniu zostały osiągnięte założone rezultaty jako wynik szkolenia/projektu i zastosowanych działań wdrożeniowych.
- Poziom 2: Zachowania: W jakim stopniu uczestnicy stosują to, czego się nauczyli na szkoleniu po powrocie do pracy?
- Poziom 3: Uczenie: W jakim stopniu uczestnicy nabyli wiedzę, umiejętności, postawy dzięki udziałowi w szkoleniu?
- Poziom 4: Reakcja: W jakim stopniu uczestnicy pozytywnie zareagowali na szkolenie?

Wyniki ewaluacji w tych 4 obszarach (badanie metodą ankiet, obserwacji, wywiadów) zostały szerzej opisane w raporcie podsumowującym projekt. Wszystkie działania odbywały się zgodnie z zasadą niedyskryminacji i równości szans kobiet i mężczyzn.

Dzięki badaniom ankietowym, którym poddani zostali uczestnicy, możliwe stało się porównanie ich kompetencji zarówno w fazie wstępnej, jak i końcowej projektu. Poniżej prezentujemy rezultaty ankietyzacji:

Pytanie nr 1

Z jakich metod korzystasz ucząc języka polskiego?

Odpowiedzi przed przystąpieniem do projektu:

- 92% osób ankietowanych korzysta z podręczników;
- 53% - z materiałów własnych (tradycyjnych);
- 16% - z materiałów własnych dostępnych online.

Odpowiedzi po zakończeniu projektu:

- 94% ankietowanych korzysta z podręczników;
- 76% - z materiałów własnych (tradycyjnych);
- 64% - z materiałów własnych dostępnych online.

Pytanie nr 2

Z którymi narzędziami do komunikacji zdalnej potrafisz pracować?

Odpowiedzi przed przystąpieniem do projektu:

- Skype – 90%
- Zoom – 74%
- MS Teams – 42%
- Google Hangouts – 26%
- Big Blue Button – 2,6%
- My Own Conference – 2,6%

Odpowiedzi po zakończeniu projektu:

- Skype – 97%
- Zoom – 100%
- MS Teams – 97%
- Google Hangouts – 49%
- Big Blue Button – 27%
- My Own Conference – 24%

Pytanie nr 3

Czy wiesz, skąd można legalnie pobierać materiały graficzne?

Odpowiedzi przed przystąpieniem do projektu:

Tak – 24%

Nie – 76%

Odpowiedzi po zakończeniu projektu:

Tak – 97%

Nie – 3%

Pytanie nr 4

Które z narzędzi potrafisz wykorzystywać w celu udostępniania uczniom dostępnych zasobów, tworzenia własnych materiałów lub przekształcania istniejących?

Odpowiedzi przed przystąpieniem do projektu:

Quizizz - 13%

Quizlet - 36,8%

Learning Apps – 18,4%

Padlet – 18%

google forms - 2,6%

nie wiem – 5,3%

nie korzystam z żadnych - 2,6%

Odpowiedzi po zakończeniu projektu:

Quizizz - 94%

Quizlet – 84%

Learning Apps – 97%

Padlet – 94%

google forms – 3%

nie wiem – 0%

nie korzystam – 0%

Pytanie nr 5

Jak oceniasz własne przygotowanie do nauczania online w skali 1-4, gdzie 1 to bardzo słabo, 2 - dostatecznie, 3 - dobrze, 4 - bardzo dobrze?

Odpowiedzi przed przystąpieniem do projektu:

1. Bardzo słabo – 0%
2. Dostatecznie – 18%
3. Dobrze – 61%
4. Bardzo dobrze – 21%

Odpowiedzi po zakończeniu projektu:

1. Bardzo słabo – 0%
2. Dostatecznie – 15%
3. Dobrze – 46%
4. Bardzo dobrze – 40%

Pytanie nr 6

Jak oceniasz swoje przygotowanie do nauczania kultury polskiej w skali 1-4, gdzie 1 to bardzo słabo, 2 - dostatecznie, 3 - dobrze, 4 - bardzo dobrze?

Odpowiedzi przed przystąpieniem do projektu:

1. Bardzo słabo – 8%
2. Dostatecznie – 35%
3. Dobrze – 42%
4. Bardzo dobrze – 13,5%

Odpowiedzi po zakończeniu projektu:

1. Bardzo słabo – 0%
2. Dostatecznie – 3%
3. Dobrze – 55%
4. Bardzo dobrze – 42%

Porównanie wyników ankiet pozwala zatem na pozytywne podsumowanie efektów szkolenia metodycznego nauczycieli jppo. Przed przystąpieniem do projektu 18% uczestników deklarowało słabe przygotowanie do nauczania zdalnego, przy czym bardzo dobrą znajomość deklarowało 21% respondentów. Natomiast po zakończeniu projektu liczba uczestników oceniających słabo swoje kompetencje w tym zakresie zmalała do 15%, a liczba osób oceniających bardzo dobrze znajomość narzędzi znacząco wzrosła (40%). Z kolei zaledwie 8% uczestników oceniło bardzo słabo swoje przygotowanie do nauczania kultury polskiej, a po projekcie liczba osób oceniających w ten sposób swoje kompetencje

spadła do zera. Respondenci oceniający dobrze i bardzo dobrze swoje przygotowanie do nauczania kultury to wynik rzędu 97%.

Udział w projekcie umożliwił im poznanie darmowych programów ułatwiających planowanie i prowadzenie kursu, także e-learningowego. Kursanci dowiedzieli się, jak wykorzystywać nowe media w celu tworzenia pomocy dydaktycznych. Zostali zaznajomieni z aktywnymi metodami nauczania przydatnymi w edukacji stacjonarnej i zdalnej na wszystkich etapach. Ponadto przekonali się, że są w stanie samodzielnie tworzyć ciekawe i angażujące materiały interaktywne. Zrozumieli, że wypracowanie nowych rozwiązań w sytuacji, kiedy tradycyjne metody nauczania nie sprawdzają się, nie jest zadaniem aż tak trudnym.

Opinie Beneficjentów o Projekcie

- *Wcześniej nie wiedziałam, jak podjąć decyzję o nauczaniu online. Nie znałam platform oraz narzędzi. Teraz mogę robić własne materiały i ćwiczenia. Także otrzymałam niezbędną wiedzę, która dotyczy różnych aspektów nauczania. Ten kurs był bardzo pomocny dla mnie!*
- *Dla mnie najbardziej wartościową była wiedza o nowych technologiach połączona z praktyką. Kurs był przygotowany na bardzo wysokim poziomie i spełnił pełni moje oczekiwania. Pełne zaangażowanie wykładowców, atrakcyjne i przydatne materiały, miła atmosfera.*
- *Po kursie czuję się bardziej pewna siebie podczas pracy z uczniami w zakresie nauki języka polskiego i kultury. Mam pod ręką narzędzia, z których mogę korzystać legalnie.*
- *Ten program jest innowacyjny i unikalny. Najbardziej wartościowe na kursie: Metody nauczania języka i kultury polskiej, najnowsze metody dla online nauczania, strony Learning Apps, Quizlet, Quizizz, aplikacje Duolingo; Platformy e-polish, Navoica, "Historia dla Polonii", Prometheus; podręczniki "Włącz Polskę", seria "Polak potrafi,, i inne.*
- *Plusem jest też networking i możliwość zapoznania się z innymi uczestnikami kursu oraz prowadzącymi.*
- *Nasz projekt to bardzo przyjemne oraz pożyteczne spotkania, na które się czekało z niecierpliwością!*

WNIOSKI I REKOMENDACJE NA PRZYSZŁOŚĆ

Dla uczestników projekt ten był szansą na udział w kompleksowym i dedykowanym szkoleniu online, bez wychodzenia z domu. Zyskali oni niepowtarzalną okazję do przeszkolenia pod kątem wykorzystania nowych narzędzi i technologii w nauczaniu oraz promocji JPJO. Dla wielu z nich zajęcia projektowe były pierwszą w życiu okazją do tworzenia pierwszych, autorskich materiałów pod okiem doświadczonych glottodydaktyków (a przy okazji dowiedzieli się, w jaki sposób mogą efekty swojej pracy wykorzystać podczas pracy na

Ukrainie). W ramach projektu otrzymali dostęp do nowoczesnych materiałów online (e-polish). Projekt zainicjował regularne kontakty między uczestnikami a doświadczonymi metodykami z Polski.

Zgodnie ze wstępną diagnozą, uczestnicy otrzymali kompleksowe wsparcie w podnoszeniu kompetencji i kwalifikacji zawodowych z zakresu nauczania języka polskiego w oparciu o historię oraz kulturę i zostali przygotowani do nauczania języka polskiego z wykorzystaniem nowych narzędzi i technologii, co przekłada się na jakość prowadzonych przez nich zajęć. Dzięki przygotowaniu do nauczania online mogą dotrzeć z ofertą do szerszego grona osób zainteresowanych językiem i kulturą Polski, w tym także do tych, którzy ze względu np. na odległość, stan zdrowia czy tryb pracy nie mogli do tej pory uczestniczyć w zajęciach stacjonarnych w Dnieprze. Po zakończeniu projektu sami podnoszą kompetencje, śmiało korzystając z oferty dla nauczycieli JPJO dostępnej online. Projekt był szansą do sieciowania uczestników z całej Ukrainy – ze spływających do Wnioskodawcy informacji wynika, że są w kontakcie i wspólnie planują kolejne inicjatywy.

Podsumowując, warto raz jeszcze podkreślić, że dofinansowanie NAWA umożliwiło przeprowadzenie przedsięwzięcia innowacyjnego w skali europejskiej (w momencie tworzenia projektu żaden z uniwersytetów nie miał w ofercie dedykowanych i poprzedzonych wnikliwą analizą potrzeb kursów dla osób uczących JPJO połączonych z przygotowaniem do pracy w charakterze ambasadorów polskiej kultury na Ukrainie). Działania projektowe przyczyniły się do promocji języka polskiego, historii i kultury na Ukrainie oraz ułatwiły dostęp do nauki języka polskiego na Ukrainie, co ma znaczenie strategiczne dla rozwoju regionu i współpracy między dwoma krajami.

Działania projektowe były również okazją do promocji działalności i oferty UAM na Ukrainie oraz Uniwersytetu im. Alfreda Nobla w Polsce. Przyczyniły się też do wymiany doświadczeń naukowych, metodycznych i międzykulturowych pomiędzy ośrodkami. Informacje napływające od partnera i uczestników potwierdzają, że działania projektowe przyczyniły się do budowania na Ukrainie wizerunku UAM jako uczelni nowoczesnej, otwartej i w sposób profesjonalny podchodzącej do promocji języka i kultury polskiej. Jednocześnie wnioskodawca zaprezentował się na arenie międzynarodowej jako uczelnia otwarta na studentów z Ukrainy, mającej bogatą ofertę oraz profesjonalną kadre (czego pozytywne oddziaływanie można było zobaczyć już podczas naboru na studia 2021).

Wypracowane w projekcie materiały (ćwiczenia, raporty, gra interaktywna) udostępniono online – z obserwacji ruchu na stronie projektu wynika, że korzystają z nich osoby uczące JPJO w Polsce i na Ukrainie. Strona www będzie dostępna przez co najmniej dwa lata od zakończenia projektu.